

3. Данилишин Б. Україна нарощує експорт до ЄС та Китаю / Б. Данилишин // Економічна правда. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.epravda.com.ua/publications/2013/09/23/395731/>.

Репов М. І.,

к.е.н, доцент,

Кримський економічний інститут

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА КРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНОГО АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ

Економічна безпека країни являє собою надсистему, яка акумулює і включає такі важливі її складові, як фінансова, енергетична, інноваційно-технологічна, продовольча, соціальна, трудоворесурсна та зовнішньоекономічна безпека держави. Водночас економічна безпека нерозривно пов'язана також із інформаційною, військово-політичною безпеками.

В економічній системі країни виділяють такі блоки проблем, що дозволяють розкрити зміст економічної безпеки: проблеми, пов'язані зі збереженням і підтримкою народногосподарського комплексу країни; проблеми, пов'язані з підтримкою функціонування економіки у надзвичайних ситуаціях: аварії на життєво важливих об'єктах, землетруси, паводки, буревії тощо; проблеми, пов'язані з перетворенням відносин власності, з відсутністю чіткої правової бази, що породжує корупцію державного апарату, безліч економічних злочинів, криміналізацію економіки і суспільства, різке розшарування суспільства на багатих і бідних; економічні проблеми взаємодії із зовнішнім світом [1].

У світі існують різні системи і моделі національної безпеки: американська — орієнтована на поєднання зовнішньої та внутрішньої безпеки; японська — з акцентом на внутрішню соціальну безпеку; китайська, яка є найбільш концентрованим виразом систем безпеки держав, що здійснюють будівництво соціалістичного суспільства; системи, властиві державам, що нещодавно набули

незалежність, а також здійснюють глибинну переорієнтацію свого розвитку. Для країн, які перебувають у зоні системної кризи (Україна, Російська Федерація та інші), найоптимальніша модель забезпечення економічної безпеки базується на поєднанні ресурсів стабільності, керованості економічного ризику [2].

Головною метою економічної безпеки є створення умов для стійкого, максимально ефективного функціонування всіх структурних компонентів економічного потенціалу країни.

Основними компонентами економічної безпеки країни є:

1) фактори самодостатності: наявність природних ресурсів; промисловий потенціал; конкурентоспроможність продукції; кваліфіковані трудові ресурси; ефективне оподаткування; сільськогосподарський потенціал; ефективне використання ресурсів;

2) фактори стійкості: політична стабільність; низький рівень безробіття; система органів влади, соціальні гарантії незахищеним верствам населення; наявність розвинутої фінансової системи; прийнятний рівень доходів населення; ринкова інфраструктура; соціальна інфраструктура; інтеграція регіонів в економіку країни; ефективне державне управління;

3) фактори розвитку: науково-технічний розвиток; постійна модернізація виробництва; високий рівень освіти; інтеграція в світову економіку; створення умов для інвестиційно-інноваційної діяльності; ефективна національна інноваційна система.

Основними внутрішніми загрозами для України варто вважати: у науково-технічній сфері: руйнування науково-технічного потенціалу, згорання науково-технічних розроблень, скорочення потенціалу фундаментальної науки, невизначеність державної науково-технічної політики, вплив наукових кадрів за кордон або в іншу сферу діяльності; в економічній сфері: скорочення обсягів виробництва у провідних галузях, розрив господарських зв'язків, монополізація економіки, криміналізація бізнесу, наявність структурних диспропорцій, великий внутрішній борг, високий рівень зношеності основних фондів, енергетична залежність, енергетична криза, низький рівень продуктивності праці та інвестиційної діяльності, високий рівень безробіття, зростання «тіньової» економіки, низький платоспроможний попит населення, цінові диспропорції між промисловістю та сільським господарством, загроза втрати продовольчої незалежності країни, масове ухиляння від сплати податків; у соціальній сфері: поглиблення диференціації доходів, бідність, погіршення структури харчування, зменшення доступності освіти та медичних послуг, погіршення якості життя, соціальна незахищеність значних

верств населення, зниження народжуваності, зростання смертності, неконтрольовані міграційні процеси.

До зовнішніх загроз економічній безпеці України належать: економічна залежність від імпорту, нераціональна структура експорту — надмірний вивіз сировинних ресурсів; втрата позицій на зовнішніх ринках; зростання зовнішньої заборгованості, нераціональне використання іноземних кредитів; неконтрольований вплив валютних ресурсів за кордоні розміщення їх у зарубіжних банках. Здійснення економічних реформ з метою підтримки економічної безпеки в умовах кризи має супроводжуватися реалізацією низки заходів, серед яких найактуальнішими є: діагностика конкурентоспроможності, створення умов, для входження у світову господарську систему; вибір пріоритетних сфер, галузей, комплексів, які в змозі забезпечити вихід на світові ринки; розробка програм і механізмів їх реалізації; забезпечення активної участі в реалізації програм держави.

Тобто, для забезпечення економічної безпеки держави необхідно здійснення єдиної державної політики, узгодженої, збалансованої системи заходів, адекватним внутрішнім і зовнішнім загрозам.

Література

1. Молдован О. Двадцять років реформ і хаосу // Економічна правда. — 2011. — №15. — С. 23.

2. Мунтіян В. І. Економічна безпека України. — К.: КВІЦ, 1999. — 462 с.

Романюк Е. В.,

преподаватель,

Таврический национальный университет

имени В. И. Вернадского

ИНФРАСТРУКТУРНОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ ЗАНЯТОСТИ НАСЕЛЕНИЯ

В современных социально-экономических условиях трудоустройство граждан является одной из первоочередных задач государственной политики занятости. От развитого инфраструктур-